

[Stein.]

Udlaansrenten er for høj, og ud fra denne Opfattelse sætter man da ind — ikke paa en Nedsættelse af Udlaansrenten, hvilket man ikke anser for muligt, men paa en Nedsættelse af Indlaansrenten, idet man forventer derigennem at kunne tvinge ogsaa Udlaansrenten og i det videre Løb tillige Obligationsrenten ned.

Forslaget gaar ud paa, at der skal indføres en Maksimalrente, at der ikke maa svares højere Rente end 3 pCt. for Indlaan paa Anfordring og paa kort Tid og $3\frac{1}{2}$ pCt. for Indlaan paa 3 Maaneders Opsigelse eller derover. Jeg ser bort fra den Dispensationsbeføjelse, som Ministeren har til i Undtagelsestilfælde at tillade Udsving med $\frac{1}{2}$ pCt. Til denne Maksimalrentebestemmelse føjes der i Forslagets § 10 et Paabud om effektivt at nedsætte Udlaansrenten „mindst i tilsvarende Omfang“. For at understrege Alvoren i disse Bestemmelser paalægges der ikke blot de Banker og Sparekasser, som Bestemmelserne angaar, en periodisk Indberetningspligt, men der trues tillige med Bødestraf for dem, der ikke holder sig Bestemmelserne efterrettelig. Men hvorledes er Bestemmelserne i øvrigt at forstaa?

Ja, det eneste sikre, jeg kan faa ud af Bestemmelsen i § 10, er, at de Pengeinstitutter og andre, der modtager Indlaan, ikke maa tjene ved Indlaansrentens Nedsættelse. Men hvorledes Bestemmelsen i øvrigt skal forstaaes, hvad man vil forstaa ved Udlaan, og hvad det vil sige, at Udlaansrenten skal nedsættes „mindst i tilsvarende Omfang“, er noget, som selv den højtærede Minister vistnok vil have vanskeligt ved at gøre Rede for, og Formuleringen er i alt Fald saa taaget og uklar, at der ved Fortolkningen i Praksis vil aabne sig Rum for al mulig Vilkaarlighed. Det er endda et Spørgsmaal, om en Bestemmelse som denne i det hele taget vil kunne praktiseres.

Det Formaal, man sætter sig, er, som det siges i Bemærkningerne til Lovforslaget, at „lette Erhvervslivets, specielt Landbrugets Vilkaar gennem en Billiggørelse af Kreditten“. Hvilke nærmere Forestillinger man gør sig i saa Henseende, og i hvilket Omfang en saadan Lettelse vil kunne opnaas ad den Vej, man her er inde paa, foreligger der intet om. Jeg tror imidlertid ikke paa, at man gennem disse Foranstaltninger vil opnaa nogen større Lettelse, og ser man hen til de Konverteringsmuligheder, som Lovforslaget skulde bane Vej for, og som formentlig har været et afgørende Motiv til, at dette Hjul er sat i Gang — ja, saa ligger de saa langt ude, at det vistnok

er bedst ikke at regne for stærkt med dem. Det er vist ogsaa efterhaanden gaaet op for adskillige — ogsaa adskillige indenfor Partiet Venstre —, at hvis det virkelig ad de her betraadte Veje skulde lykkes at gøre Kreditforeningsobligationer konverteringsmodne — for at bruge et Udtryk i Tiden —, vilde det i første Række være Byerne og ikke Landet, som dette vilde komme til gode, og selv i bedste Fald vilde den Lettelse, Landbruget her vilde kunne opnaa, saaledes som det ogsaa er paaapeget i det andet høje Ting, komme til at staa i et skrigende Misforhold til det Indgreb, man her er i Færd med at gøre i den frie økonomiske Dispositionsret, og til de Følger, dette i en given Situation vil kunne faa.

Af Referaterne fra det andet høje Ting fremgaar det, at den højtærede Handelsminister følte sig krænkede over, at man sagde, at det foreliggende Lovforslag opfordrede Folk til at foretage Udtræk af Banker og Sparekasser for at anbringe Midlerne i Kreditforeningsobligationer. Det er, udtalte Ministeren, en haarrejsende Paa-stand, at Lovforslaget skulde gaa ud paa at berøve Banker og Sparekasser deres Virkemidler. Ministeren betragtede det endda som en Slags „Livsens Ondskab“, der gik ud paa at sabotere Bestræbelserne for at faa Renten ned.

Jeg tror nu ganske omvendt at turde sige, at den højtærede Minister og de 3 samvirkende Partier paa en Maade, som ikke er forsvarlig, vil gennemtvinge en Lovordning, hvis Følger ikke kan overses. Jeg tror, at det Lovforslag, vi her staaar overfor, er saa indgribende, saa vigtigt, saa alvorligt, at man maa have Lov til at tale rent ud om Tingene. Ingen kan da være i Tvivl om, at Hensigten med det foreliggende Lovforslag netop er at drive Interessens bort fra Indlaan over paa Obligationsmarkedet for derigennem at berede Vejen for en Konvertering. Man kan saa trøste sig med, at Pengene nok igen vender tilbage til de sædvanlige Kanaler, og man kan, som den højtærede Handelsminister, henvise til — det er ogsaa sket her i Dag fra andre Sider —, at der jo gennem Krisefonden stilles Midler til Raadighed for Banker og Sparekasser, som ved Rentenedsættelsen maatte blive illikvide. Men dermed har man nu en Gang ikke afbødet de ganske uoverskuelige Virkninger, som dette Rente-forslag vil kunne faa. Man griber gennem denne Lovgivning voldeligt ind i en Mængde Menneskers private Økonomi. Tusinder af smaa Sparere vil blive smerteligt berørt derved, og Refleksvirkningen vil vise sig